

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Skogsbruksbyrån

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Landskapsforstmästare
Mikael Sandvik

Justerat
Omedelbart

Nr 1

Meddelande till lagtinget angående förslaget till Europaparlamentets och Rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar COM(2023) 728 final.

ÅLR 2023/9203
106 N4

Beslut

Beslöts att översända bifogad promemoria angående kommissionsförslag till Ålands lagting för information (I-ärende) i enlighet med **bilaga 1, N424E01**.

Nr 2

Landskapsregeringens ställningstagande med anledning av förslaget till Europaparlamentets och Rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar COM(2023) 728 final.

ÅLR 2023/9203
107 N4

Beslut

Beslöts att översända landskapsregeringens ställningstagande till Jord- och skogsbruksministeriet i enlighet med **bilaga 2, N424E01**.

Promemoria om EU-kommissionens förslag

1. Uppgifter om EU-kommissionens förslag

Förslagets namn: Europaparlamentets och Rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar
Förslagets COM-nummer: COM(2023) 728 final

2. Uppgifter om ansvarigt ministerium och ansvarig tjänsteman i riket

Ansvarigt ministerium i riket: Jord- och skogsbruksministeriet
Ansvarig tjänsteman i riket: Juha Roppola

3. Uppgifter om ärendets beredning i landskapet Åland

Diarienummer: ÅLR 2023/9203
Ansvarig tjänsteman vid LR: Mikael Sandvik
Ansvarig minister vid LR: Jesper Josefsson
Behandling vid Ålands lagting: Samråd I-ärende (kryssa i)
Ärendet förs som ett I-ärende på grund av dess brådskande natur.
Datum då promemorian föredragits: 8.2.2024

4. Förslagets huvudsakliga syfte och innehåll

Förslaget (COM(2023) 728 final) till Europaparlamentets och rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar publicerades av den europeiska kommissionen 22.11.2023. Förslaget utgår från EU:s skogsstrategi 2030 (COM(2021) 572), i vilket kommissionen aviserade att ett lagstiftningsförslag om en ram för skoglig observation, rapportering och datainsamling skulle presenteras. Förslaget skulle även innefatta strategiska planer för skogar och den skogsbaserade sektorn som skulle utarbetas av medlemsstaternas behöriga myndigheter.

Enligt förslaget blir EU:s skogar och annan trädbevuxen mark alltmer stressade på grund av klimatförändringar, ohållbar mänsklig aktivitet och förändringar i markanvändningen. Faror som skogsbränder, skadeinsekter, torka och värmeböljor, kommer sannolikt att leda till mer frekventa och intensiva katastrofer, ofta över de nationella gränserna. Dessa belastningar undergräver skogarnas resiliens och utgör ett hot mot skogarnas förmåga att fullgöra sina olika miljömässiga, sociala och ekonomiska funktioner. Vissa faror, till exempel skogsbränder, utgör också ett direkt hot mot människors hälsa och säkerhet. Dessutom ökar farorna kostnaderna för att förvalta skogar, inklusive kostnaderna för att bekämpa skogsbränder.

Enligt kommissionen skulle ett omfattande, högkvalitativt övervakningssystem, som omfattar alla skogar och annan trädbevuxen mark i EU, bättre bidra till att motverka dessa påfrestningar och faror. Kommissionen anser att de nuvarande övervakningsverktygen inte är helt ändamålsenliga. Tjänster som det europeiska systemet för information om skogsbränder (*European Forest Fire Information System – EFFIS*) och Copernicus landmiljöövervakningstjänst med hög upplösning för skogar har medfört en viss grad av standardiserad fjärranalysbaserad övervakning och data i EU. Arbetet med att harmonisera markbaserade data, som främst har samlats in genom nationella skogsinventeringar, har dock fokuserat på ett begränsat antal variabler som rör skogsresurser, såsom biomassa ovan jord, virkesförråd och tillväxt. Det har inte gjorts något arbete för att harmonisera andra markbaserade data, särskilt när det gäller biologisk mångfald, vilket försvårar en EU-omfattande bedömning av tillståndet för skogarnas ekosystem. Dessutom finns det enligt kommissionen betydande luckor i tillgängliga skogsdata, t.ex. när det gäller torra eller barkborrerelaterade skador, vilket hämmar ett effektivt förebyggande av skogskatastrofer, beredskap och insatser från markförvaltare och relevanta myndigheter. Dessutom kan flera skogsparametrar såsom skogsbiomassa och skogsstruktur endast kartläggas och övervakas på ett tillförlitligt sätt i hela EU genom att kombinera markobservationer, fjärranalys och modellering. Denna kombination är komplicerad och utmanande, ofta på grund av problem med datadelning och åtkomst. Bristen på information om skogarnas tillstånd och utveckling i förhållande till störningar eller ekosystemdynamik gör det enligt förslaget svårt för policyutformare och skogsförvaltare att se trender och upptäcka skador eller försämring i ett tidigt skede och agera på ett ändamålsenligt sätt utifrån dessa. Det i sin tur försämrar skogarnas möjligheter att tillhandahålla och producera ekosystemtjänster som skulle motsvara förväntningarna för mångbruket av skogarna.

Förslaget syfte är att:

- säkerställa enhetlig övervakning av hög kvalitet som gör det möjligt att spåra framstegen mot uppnåendet av EU:s mål, policymål och mål som rör skogar, inbegripet för biologisk mångfald, klimat och krishantering
- förbättra riskbedömningen och beredskapen
- stödja markförvaltares och offentliga myndigheters evidensbaserade beslutsfattande samt främja forskning och innovation.

Förslaget avser vidare stödja medlemsstaterna i frivillig långsiktig planering för att stärka det konsekventa genomförandet av de olika sektorbaserade policymålen och målen för att säkerställa skogarnas resiliens i ett föränderligt klimat. Förslaget syftar vidare till att stödja ett konsekvent och effektivt genomförande av befintlig EU-politik som direkt eller indirekt påverkar skogar på områdena miljö och biologisk mångfald, klimat, katastrof- och riskminskning, energi och bioekonomi.

Kommissionen anser att förslaget särskilt kommer att stödja följande lagstiftning och policyinstrument:

- EU:s skogsstrategi för 2030, genom att tillhandahålla kunskapsbasen för en integrerad strategi för skogar som mångfunktionella ekosystem och övervaka genomförandet av dess mål och syften.
-

- Strategin för biologisk mångfald för 2030, genom att specificera indikatorer för att övervaka genomförandet av i) dess ambition att öka skogarnas kvantitet och kvalitet och deras resiliens mot katastrofer såsom bränder, torka, skadegörare och sjukdomar, ii) dess mål att strikt skydda de återstående ur- och naturskogarna, och iii) vidare utveckling av skogsinformationssystemet för Europa.
- LULUCF-förordningen, genom att förbättra övervakningen av indikatorer, vilket kommer att underlätta rapporteringen av geografiska uppgifter om skogsmark.
- Förordningen om avskogning, genom att ange indikatorer som är relevanta för avskogning och skogsförstörelse och som gör det möjligt att följa framstegen mot målet om icke-förstörelse.
- Bioekonomistrategin, genom att förbättra täckningen och övervakningen av indikatorer som följer utvecklingen mot hållbarhet i EU och dess medlemsstater och som matas in i övervakningssystemet för Gemensamma forskningscentrumets kunskapscentrum för bioekonomi.
- Direktivet om förnybar energi, genom att stärka evidensbasen när det gäller hållbarhetskriterier för att anskaffa biomassa för energiproduktion och i synnerhet genom att kräva att medlemsstaterna har information om var ur- och naturskogarna är belägna.
- Unionens civilskyddsmekanism och de nyligen antagna EU-målen för resiliens mot katastrofer genom att förbättra tillgången till skogsdata. Detta kommer att bidra till att förbättra verktygen för tidig varning vid skogsbränder och andra katastrofer, utveckla mer exakta riskbedömningar och öka den övergripande beredskapen för att hantera framtida katastrofer.
- Den digitala agendan för Europa och dröjarstrategin 2.0, genom att främja användningen av teknik för fjärranalys vid skogsövervakning.
- Förordningen om skyddsåtgärder mot växtskadegörare genom att stärka evidensbasen för skadedjursdynamik.

Definitioner

Enligt lagförslaget definieras bland annat:

- *Geografiskt explicit information*: information som används och lagras på ett sätt som gör att den kan kartläggas och lokaliseras med specifik precision och noggrannhet.
 - *Geografiskt informationssystem*: ett datasystem som kan samla in, lagra, analysera och visa geografiskt explicit information.
-

- *Skogsenhet*: ett geografiskt explicit område som representerar ett tillräckligt homogent skogsområde enligt jordobservation och varje annat lämpligt kompletterande skikt av geografiskt explicit information, såsom trädäckning, administrativ gräns eller topografisk gräns i ett nationellt kartsystem.
- *Skogsdata*: information om skogsekosystemens tillstånd och användning, inklusive primärdata och aggregerade data som härletts från sådan information.
- *Jordobservation*: insamling av data om jordens fysikaliska, kemiska och biologiska system genom fjärranalysteknik såsom satelliter eller luftburna plattformar med bildsökande eller andra sensorer, i förekommande fall i kombination med fältdata.
- *Fältdata*: data som samlas in på fältet genom ett nätverk av övervakningsstationer enligt standardiserade protokoll. Det omfattar den geografiskt explicita placeringen av mätningen, som georefereras bland annat med globala systemtjänster för satellitnavigering.

Skogsövervakningssystemet

Enligt lagförslaget ska kommissionen i samarbete med medlemsstaterna inrätta och driva ett skogsövervakningssystem bestående av tre delar: ett geografiskt explicit identifieringssystem för kartläggning av skogsenheter, en ram för insamling av data samt en ram för delning av data. Skogsövervakningssystemet ska både bestå av elektroniska databaser och geografiska informationssystem, som ska vara offentligt tillgängliga med vissa undantag. Medlemsstaterna kommer utan ytterligare kostnad att kunna ta del av den jordobservationsdata som EU producerar. Det geografiskt explicita identifieringssystemet ska bygga på flygbilder eller rumsliga otrobilder, och möjliggöra exakt kartläggning och lokalisering av skogsområden, identifiera unika skogsenheter samt underlätta upptäckt och lokalisering av förändringar i markanvändningen.

Ramverk för att samla in och dela data

Artikel 5 i förslaget ålägger kommissionen att samla in standardiserade data för 8 indikatorer och medlemsstaterna att samla in harmoniserade data för 14 indikatorer. Beskrivningar av indikatorerna inklusive tekniska specifikationer finns i lagförslagets bilaga I-II. Kommissionen kommer använda sig av satellitdata från Copernicus Sentinel-satelliter eller jämförbara system. De data som kommissionen ska ta fram gäller skogsareal, krontäckning, skogstyp, konnektivitet, kronutglesning, skogsbränder, riskbedömning av skogsbränder och störningar i krontäckningen. Medlemsstaterna kan enligt undantagsklausulen i artikel 6 välja att i stället själva samla in denna data och inte nyttja den tjänst som kommissionen tillhandahåller, förutsatt att den överensstämmer med de tekniska specifikationer som anges.

De indikatorer som medlemsstaterna ska samla in avser arealen skog som är/inte är tillgänglig för skogsproduktion, trädvolym, årlig nettotillväxt, diameterfördelning, trädslagsfördelning, europeisk skogstyp, årlig virkesavgång, volymen död ved, skogsmiljöernas lokalisering i Natura 2000 områden, index för vanliga skogsfåglar, platsen för ur- och naturskogar, skyddade skogsområden, produktion av och handel med träprodukter samt användning av skogsbiomassa för bioenergi. För merparten av dessa ska fältdata utgöra grunden.

Kommissionen avser genom genomförandeakter att stegvis ytterligare utöka antalet indikatorer (bilaga III) som ska samlas in för, men det finns inget slutdatum angivet för när dessa akter senast ska vara framtagna.

Medlemsstaterna ska enligt förslaget, dela den data som samlats in genom att göra den offentligt tillgänglig senast 30 månader från att förordningen träder i kraft. Kommissionen ska sedan göra denna data offentligt tillgänglig i europeiska skogsinformationssystemet Fise. Kommissionen och medlemsstaterna ska gemensamt ta fram ett system för lagring och utbyte av data och medlemsstaterna ska årligen bedöma kvalitén på den data de delar och vid brister ta fram åtgärder och rapportera dessa till kommissionen.

Samarbete kring insamlandet av data krävs av medlemsstaterna sinsemellan och med kommissionen. Medlemsstaterna ska utse en nationell kontaktperson som ska samordna utarbetandet av den data som ska delas, samordna deltagande i expertgrupper samt vara kontaktpunkt mellan medlemsstaten och kommissionen för de frivilliga integrerade långsiktiga planerna inklusive ansvar för samordningen av dessa när flera myndigheter är involverade.

Som en del av lagförslagets integrerade styrning uppmanas medlemsstaterna att ta fram eller anpassa befintliga, frivilliga integrerade långsiktiga planer, enligt ett antal rekommenderade punkter som anges i bilaga IV. Syftet är att säkerställa samstämmigheten i genomförandet av olika sektoriella politiska mål.

5. Förslagets förhållande till landskapet

- Enligt 18 § 10 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71, FFS 1144/1991) för Åland har lagtinget lagstiftningsbehörighet vad gäller natur- och miljövård samt enligt 18 § 15,18 punkterna har lagtinget lagstiftningsbehörighet vad gäller skogsbruk samt tillvaratagande av skogsmarkens produktionsförmåga. Ålands landskapsregering konstaterar således att förslaget faller inom landskapets behörighetsområde.
- Förslaget skulle leda till en kraftigt ökad administrativ börda för landskapsförvaltningen både inom områdena naturvård och skogsbruk när det avser datainsamling, harmonisering av data, uppföljning och rapportering. Förslaget skulle kräva betydligt ökade budgetanslag för personal, inventeringar och teknisk utveckling. Vidare kan det kräva lagstiftningsåtgärder kring harmoniseringen av skogs- och naturvårdslagarna, delningen av miljödata samt ansvarsfördelningen mellan Åland och riket kring insamling och rapportering.

6. Förslagets handläggning i riket och EU:s institutioner

Behandlingen i riket - statsrådet och riksdagen:

- Förslaget till förordning presenterades för miljö- och skogssektionerna 5.12.2023

- Förslaget till U-brev har behandlats i ett gemensamt möte för miljö- och skogssektionerna den 31.1.1.2024
- U-brevet behandlas i EU-ministerutskottet 9.2.2024
- U-brevet planeras skickas från statsrådet till riksdagen den 15.2.2024

Behandlingen i ministerrådet och Europaparlamentet:

- Miljörådet har haft en principdiskussion om förslaget 18.12.2023
- Rådets jordbruk- och fiskeriutskott har diskuterat förslaget 23.1.2024
- Rådets ad hoc arbetsgrupp för skogsbruket påbörjar behandlingen 5.2.2024

7. Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anser att åtgärderna är berättigade med hänsyn till skogsmarknadens storlek och gränsöverskridande karaktär samt att de osäkerheter som är kopplade till klimatförändringarna kräver övervakning av unionens politik och lagstiftning. Kommissionen anser vidare att bristen på harmoniserade uppgifter gör att man inte kan agera i tid mot stressfaktorer och hot. Enligt kommissionen är förslaget även proportionerligt och att det endast är begränsat till vad som behövs för att nå målen i förordningen samt EU:s lagstiftning och politiska mål.

Landskapsregeringen anser att det inte bevisats att denna omfattande datainsamling är nödvändig för att uppnå unionens politiska mål. Att bygga upp och upprätthålla detta omfattande övervakningssystem kommer att leda till kraftigt ökad administrativ börda och kostnader för medlemsstaterna, där mervärdet måste ifrågasättas. Landskapsregeringen ifrågasätter speciellt kravet och nödvändigheten av att på EU-nivå samla exakt geografisk information gällande vissa indikatorer. Skogsbruk hör till medlemsstaternas nationella behörighet och gränsen för vad som ska anses höra till miljöåtgärder eller skogsbruksåtgärder är många gånger oklar då naturförhållandena varierar kraftigt inom gemenskapen. Skogsbruket styrs bäst på nationell nivå där det finns bättre möjligheter att, med beaktande av de lokala särförhållandena, uppfylla de krav och målsättningar som unionen ställer. Landskapsregeringen ifrågasätter därför om regleringen står i proportion till förslagets mål och syfte.

Det är i nuläget även svårt att bedöma hur långtgående reglering de genomförandeakter som kommissionen ges befogenhet att anta kommer att få och hurdan inverkan de skulle ha för de nationella myndigheterna.

8. Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen konstaterar inledningsvis att förslaget är tekniskt komplicerat och att det är svårt att få en helhetsbild av de konsekvenser det skulle innebära för Åland.

Landskapsregeringen anser att det är viktigt med data av hög kvalitet, att stödja ett evidensbaserat beslutsfattande och att främja tillgängligheten av information om skogstillgångarna. Landskapsregeringen ser även värdet av att harmonisera övergripande skogsdata på EU-nivå samt att en förbättrad uppföljning av

biodiversiteten i skogsnaturen är viktigt då den även bidrar till resiliensen mot klimatförändringar. Landskapsregeringen anser dock att förslaget genomsyras av ett kontrollbehov och att det starkt kan ifrågasättas om denna omfattande datainsamling är nödvändig och proportionerlig för att uppnå unionens målsättningar med beaktande av den insamling och rapportering av data som redan görs.

Landskapsregeringen anser att skillnader i naturförhållanden och befintliga nationella inventerings- och övervakningssystem måste beaktas. Finland har redan en omfattande uppföljning och rapportering av skogs- och naturdata samt en egen skogsdatastandard och det är oklart vad det skulle bli för mervärde av att ytterligare skapa ett nytt övervakningssystem med beaktande av de kostnader och ökad administrativ börda detta skulle medföra. All onödig börda i form av överlappande eller onödig rapportering bör undvikas till varje pris.

Landskapsregeringen stöder i sak utveckling och användning av nya tekniker för insamling av data. Däremot kan det konstateras att det finns stor osäkerhet gällande tillförlitligheten av kartbaserad information. Att tolka skogsdata genom fjärranalys blir inte alltid korrekt. Det är svårt att göra tolkningen då naturförhållandena är så varierande i medlemsstaterna och dessutom är påverkan av årstid och väderlek avgörande. Det finns således en överhängande risk för att data feltolkas om man försöker massövervaka stora områden på EU-nivå. Detta riskerar även att skapa mycket merarbete för medlemsstaterna i form av kvalitetskontroller i fält, förklaringar och rapportering.

Landskapsregeringen anser att uppföljningssystemet för skogarna inom EU främst borde baseras på harmoniseringen av befintliga nationella och övergripande inventeringsdata. Ny insamlad information bör inte ersätta redan befintlig nationell information och långa tidsserier, där även Åland har ingått exempelvis som en del av den nationella riksskogstaxeringen för Finland.

Landskapsregeringen har inte resurser, forskningsinstitut eller egen kunskap för att insamla denna data på egen hand. Ett nära samarbete med rikets forskningsinstitutioner är således helt nödvändigt för att överhuvudtaget klara av uppgifterna samt för att säkerställa likvärdiga grunddata på nationell nivå.

Landskapsregeringen utgår därför ifrån att Naturresursinstitutet (eller den institution som får uppdraget i Finland) fortsättningsvis insamlar efterfrågade data även för Ålands del.

Landskapsregeringen ifrågasätter starkt kravet och nödvändigheten av att på EU-nivå insamla exakt geografisk information gällande vissa indikatorer. Exakt platsinformation kan på Åland, liksom i övriga Finland, ofta kopplas till fysiska personer. På Åland ägs cirka 90 % av skogsmarken av privatpersoner och landskapsregeringen anser till denna del att förslaget är oproportionerligt och att denna information inte behöver samlas in för att uppnå förslagets syfte.

Landskapsregeringen anser att förordningsförslaget skulle medföra en administrativ börda som inte är möjlig att klara för landskapets mycket begränsade förvaltning. Ett genomförande av förordningen skulle kräva stora ekonomiska anslag för personal, inventeringar och teknisk utveckling.

Artikel 12 föreskriver att varje medlemsstat ska utse en nationell kontaktperson som ska samordna utarbetandet av de skogsdata som ska delas, samordna deltagandet av relevanta experter i expertgruppsmöten samt fungera som kontaktpunkt för informationsutbyte mellan kommissionen och medlemsstaten gällande utvecklingen av de frivilliga, integrerade och långsiktiga skogsplanerna som medlemsstaterna uppmuntras att utveckla. I det fall att det endast får finnas en kontaktperson per medlemsstat utser riket, enligt 59b § 3 mom Självstyrelselagen (ÅFS 1991:71, FFS 1144/1991) för Åland, denna person även för Åland. Detta innebär att den nationella kontaktpersonen måste kunna hantera samtliga ärenden som rör Åland på svenska i enlighet med 36 § och 38 § 1 mom. självstyrelselagen. Likaså ska eventuella nationella register där åländska uppgifter förutsätts ingå fungera på svenska.

Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att frivilligt utveckla integrerade långsiktiga skogsplaner. Landskapsregeringen anser att dessa planer är nationell behörighet och understöder att de fortsättningsvis ska vara frivilliga. Med tanke på detta anser landskapsregeringen även att de inte ska omfattas av förordningsförslaget.

Sammanfattningsvis anser landskapsregeringen att förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar medför en reglering där den administrativa bördan vid verkställighet är orimlig, samt att de ekonomiska konsekvenserna av att verkställa förslaget är oproportionerligt stora i förhållande till den nytta det skulle medföra.

9. Distribution av landskapsregeringens ställningstagande

Huvudsaklig adressat: Ålands lagting
För kännedom: Landskapsregeringens ministerråd i Bryssel, anton.nilsson@gov.fi
Enheten för rättsliga och internationella frågor
Lagberedningen
Ålands representant i Helsingfors, johan.ehn@regeringen.ax

Kontaktperson
Mikael Sandvik

Jord- och skogsbruksministeriet
Konsultativ tjänsteman Juha Roppola

Juha.roppola@gov.fi

Ärende

Landskapsregeringens ställningstagande med anledning av kommissionens förslag till Europaparlamentets och Rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar COM(2023) 728 final

Ålands landskapsregering översänder härmed sitt ställningstagande med anledning av kommissionens förslag COM(2023) 728 final. Landskapsregeringen förbehåller sig rätten att återkomma med synpunkter i ärendet om anledning till detta konstateras i ett senare skede.

Förslaget förhållande till landskapet

- Enligt 18 § 10 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71, FFS 1144/1991) för Åland har lagtinget lagstiftningsbehörighet vad gäller natur- och miljövård samt enligt 18 § 15,18 punkterna har lagtinget lagstiftningsbehörighet vad gäller skogsbruk samt tillvaratagande av skogsmarkens produktionsförmåga. Ålands landskapsregering konstaterar således att förslaget faller inom landskapets behörighetsområde.
- Förslaget skulle leda till en kraftigt ökad administrativ börda för landskapsförvaltningen både inom områdena naturvård och skogsbruk när det avser datainsamling, harmonisering av data, uppföljning och rapportering. Förslaget skulle kräva betydligt ökade budgetanslag för personal, inventeringar och teknisk utveckling. Vidare kan det kräva lagstiftningsåtgärder kring harmoniseringen av skogs- och naturvårdslagarna, delningen av miljödata samt ansvarsfördelningen mellan Åland och riket kring insamling och rapportering.

Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Landskapsregeringen konstaterar inledningsvis att förslaget är tekniskt komplicerat och att det är svårt att få en helhetsbild av de konsekvenser det skulle innebära för Åland. Landskapsregeringen anser att det är viktigt med data av hög kvalitet, att stödja ett evidensbaserat beslutsfattande och att främja tillgängligheten av information om skogstillgångarna. Landskapsregeringen ser även värdet av att harmonisera övergripande skogsdata på EU-nivå samt att en förbättrad uppföljning av biodiversiteten i skogsnaturen

är viktigt då den även bidrar till resiliensen mot klimatförändringar. Landskapsregeringen anser dock att förslaget genomsyras av ett kontrollbehov och att det starkt kan ifrågasättas om denna omfattande datainsamling är nödvändig och proportionerlig för att uppnå unionens målsättningar med beaktande av den insamling och rapportering av data som redan görs.

Landskapsregeringen anser att skillnader i naturförhållanden och befintliga nationella inventerings- och övervakningssystem måste beaktas. Finland har redan en omfattande uppföljning och rapportering av skogs- och naturdata samt en egen skogsdatastandard och det är oklart vad det skulle bli för mervärde av att ytterligare skapa ett nytt övervakningssystem med beaktande av de kostnader och ökad administrativ börda detta skulle medföra. All onödig börda i form av överlappande eller onödig rapportering bör undvikas till varje pris.

Landskapsregeringen stöder i sak utveckling och användning av nya tekniker för insamling av data. Däremot kan det konstateras att det finns stor osäkerhet gällande tillförlitligheten av kartbaserad information. Att tolka skogsdata genom fjärranalys blir inte alltid korrekt. Det är svårt att göra tolkningen då naturförhållandena är så varierande i medlemsstaterna och dessutom är påverkan av årstid och väderlek avgörande. Det finns således en överhängande risk för att data feltolkas om man försöker massövervaka stora områden på EU-nivå. Detta riskerar även att skapa mycket merarbete för medlemsstaterna i form av kvalitetskontroller i fält, förklaringar och rapportering.

Landskapsregeringen anser att uppföljningssystemet för skogarna inom EU främst borde baseras på harmoniseringen av befintliga nationella och övergripande inventeringsdata. Ny insamlad information bör inte ersätta redan befintlig nationell information och långa tidsserier, där även Åland har ingått exempelvis som en del av den nationella riksskogstaxeringen för Finland.

Landskapsregeringen har inte resurser, forskningsinstitut eller egen kunskap för att insamla denna data på egen hand. Ett nära samarbete med rikets forskningsinstitutioner är således helt nödvändigt för att överhuvudtaget klara av uppgifterna samt för att säkerställa likvärdiga grunddata på nationell nivå. Landskapsregeringen utgår därför ifrån att Naturresursinstitutet (eller den institution som får uppdraget i Finland) fortsättningsvis insamlar efterfrågade data även för Ålands del.

Landskapsregeringen ifrågasätter starkt kravet och nödvändigheten av att på EU-nivå insamla exakt geografisk information gällande vissa indikatorer. Exakt platsinformation kan på Åland, liksom i övriga Finland, ofta kopplas till fysiska personer. På Åland ägs cirka 90 % av skogsmarken av privatpersoner och landskapsregeringen anser till denna del att förslaget är oproportionerligt och att denna information inte behöver samlas in för att uppnå förslagets syfte.

Landskapsregeringen anser att förordningsförslaget skulle medföra en administrativ börda som inte är möjlig att klara för landskapets mycket begränsade förvaltning. Ett genomförande av förordningen skulle kräva stora ekonomiska anslag för personal, inventeringar och teknisk utveckling.

Artikel 12 föreskriver att varje medlemsstat ska utse en nationell kontaktperson som ska samordna utarbetandet av de skogsdata som ska delas, samordna deltagandet av relevanta experter i expertgruppsmöten samt fungera som kontaktpunkt för informationsutbyte mellan kommissionen och medlemsstaten gällande utvecklingen av de frivilliga, integrerade och långsiktiga skogsplanerna som medlemsstaterna uppmanas att utveckla. I det fall att det endast får finnas en kontaktperson per medlemsstat utser riket, enligt 59b § 3 mom Självstyrelselagen (ÅFS 1991:71, FFS 1144/1991) för Åland, denna person även för Åland. Detta innebär att den nationella kontaktpersonen måste kunna hantera samtliga ärenden som rör Åland på svenska i enlighet med 36 § och 38 § 1 mom. självstyrelselagen. Likaså ska eventuella nationella register där åländska uppgifter förutsätts ingå fungera på svenska.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att frivilligt utveckla integrerade långsiktiga skogsplaner. Landskapsregeringen anser att dessa planer är nationell behörighet och understöder att de fortsättningsvis ska vara frivilliga. Med tanke på detta anser landskapsregeringen även att de inte ska omfattas av förordningsförslaget.

Sammanfattningsvis anser landskapsregeringen att förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar medför en reglering där den administrativa bördan vid verkställighet är orimlig, samt att de ekonomiska konsekvenserna av att verkställa förslaget är oproportionerligt stora i förhållande till den nytta det skulle medföra.

Landskapsregeringen förutsätter att Finland för fram landskapsregeringens ståndpunkter i denna fråga vid diskussioner med EU:s institutioner.

Minister

Jesper Josefsson

Landskapsförstämestare

Mikael Sandvik

FÖR KÄNNEDOM

Landskapsregeringens ministerråd i Bryssel, anton.nilsson@gov.fi
Ålands riksdagsledamot, Mats Löfström, mats.lovstrom@riksdagen.fi

Europaparlamentariker Nils Torvalds, celinda.nordqvist@europaparl.europa.eu

Enheten för rättsliga och internationella frågor

Lagberedningen

Ålands lagting

Riksdagens Stora utskott, suuri.valiokunta@eduskunta.fi

Ålands representant i Helsingfors, johan.ehn@regeringen.ax